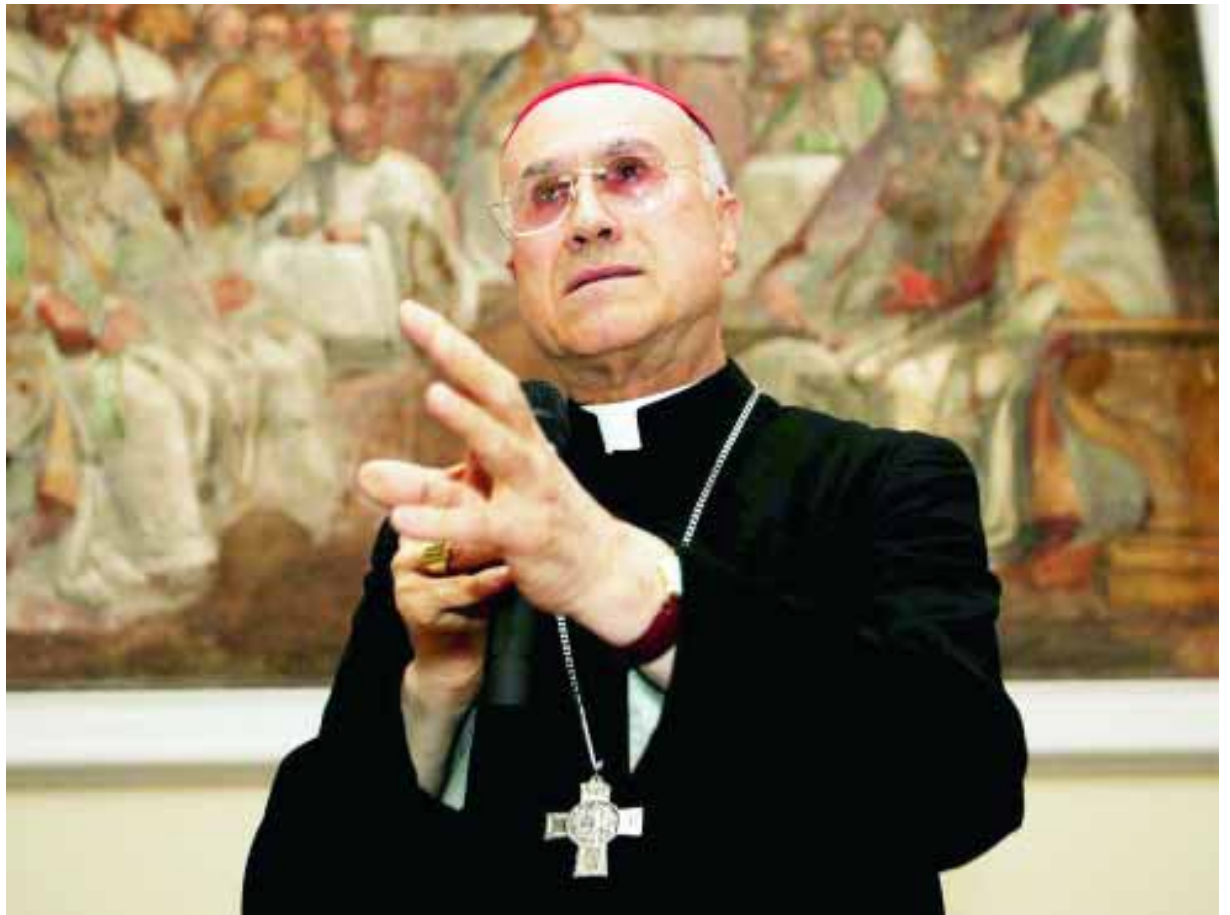

TOEGEGEVEN, een nieuwe pastoor voor een studentenparochie kun je bezwaarlijk op dezelfde hoogte plaatsen met de nummer twee van het Vaticaan. En de voorzitter van de Comece, de commissie van bisschoppenconferenties van de Europese Unie, de Rotterdamse bisschop Ad van Luyn, is verkozen en niet benoemd. Toch blijft het opvallend hoeveel salesianen actief zijn in bestuurlijke kerkelijke functies. Wij togen naar de Gentse bisschop om enige opheldering. Mgr. Luc Van Looy was immers lange tijd actief in het hoofdbestuur van zijn congregatie. Vanuit Rome reisde hij in haar dienst de wereld rond en hij weet als geen ander waar zijn medebroeders actief zijn.

„Ik zal u moeten ontgoochelen”, begroet ons een lachende bisschop. „Er bestaat geen geheim, noch openlijk salesiaans netwerk. De bisschoppen van onze congregatie ontmoeten elkaar echt niet op geregelde tijdstippen en houden evenmin regelmatig onderling contact om gezamenlijke strategieën te ontwikkelen. Het duurde zelfs tot 2001 – in de nasleep van het Jubileumjaar – alvorens we hen allemaal naar Rome uitnodigden. Ongeveer twee derde ging op de uitnodiging in, niet meteen reden om bang te zijn van een ‘mafia’.”

De nieuwe Vaticaanse staatssecretaris, kardinaal Tarcisio Bertone. Het spreekwoordelijke topje van de ijsberg. © Belga

Betrouwbaar

De grote invloed van de salesianen in de Kerk vandaag, kan mgr. Van Looy niet ontkennen. Met hun 116 bisschoppen steken ze de minderbroeders (104) en de jezuiten (74) de loef af. En met zeven kardinalen moeten ze enkel de jezuiten (10) laten voorgaan. „Je mag je niet vastpinnen op aantallen hoor”, reageert hij. „In (vroegere) ontwikkelingslanden worden de bisschoppen meestal benoemd door de Congregatie voor de Evangelisatie van de Volkeren en niet door de Congregatie voor de Bisschoppen. Aangezien die missiegebieden vaak toevertrouwd werden aan een missiecongregatie, is het logisch dat priesters uit hun schoot er ook bisschop worden. Zo hebben we in Indië een tiental bisschoppen, omdat ons in Noordoost-India een groot missiegebied werd toevertrouwd.”

„Maar ik geef toe dat de vorige paus en ook Benedictus XVI blijkbaar graag samenwerken met salesianen. Joannes-Paulus II kende ons al van in Polen, waar hij in een van onze parochies woonde. En voor zijn bergvakanties in Les Combes in het Aostadal koos hij voor een villa, opgetrokken op het terrein van één van onze vakantiekolonies. Prima te beveiligen en met een uniek zicht op de Mont Blanc. Ook Benedictus voelt er zich ogenschijnlijk goed”, monnikt de bisschop.

Niet minder dan zestien salesianen behoren tot de beleidsmakers in het Vaticaan. We verwezen al naar kardinaal Tarcisio Bertone. Voor het eerst sinds 1836 wordt met hem nog eens een religieus staatssecretaris. Een oude getrouwe van paus Benedictus, overigens. Toen die als kardinaal Ratzinger nog aan het hoofd stond

Daar komen ze

Toon Osaer

De eerste vrouw in een Vaticaanse topfunctie was een salesiaanse zuster. De kersverse staatssecretaris van het Vaticaan en de nieuwe voorzitter van de invloedrijke Comece zijn volgelingen van Don Bosco. In eigen land ging bij de jongste bisschopsbenoeming de voorkeur al evenzeer naar iemand uit die congregatie. Toen dat ook zo was met de opvolger van de pastoor van de Leuvense universitaire parochie, vroegen wij ons af of dit toeval kon zijn.

Salesianen van Don Bosco gegeerd voor kerkelijke sleutelposities

van de Congregatie voor de Geloofsleer, koos hij Bertone als secretaris van de belangrijkste Romeinse congregatie. „Bertone was toen rector van onze salesiaanse universiteit. Hij is een beminnelijk man, heel sociaal en een harde werker”, weet mgr. Van Looy. „Niet meteen een toptheoloog, wel een kerkjurist. Vergis je niet, algenoot hij geen diplomatenopleiding, hij is een puik onderhandelaar. De paus had meer dan tien jaar de kans om zijn kwaliteiten te wikkelen.”

Opvolger van Bertone in de Congregatie voor de Geloofsleer werd Angelo Amato, wel een gerespecteerd theoloog en op zijn beurt salesiaan. Zuster Enrica Rossana bezet als ondersecretaris

van de Congregatie voor de Instituten van het Gewijde Leven en de Sociëteiten van het Apostolisch Leven een belangrijke post. Voorts zijn er op tal van andere congregaties salesianen actief. En niet te vergeten, sinds 1937 zijn alle publicatiewerkzaamheden van het Vaticaan aan hen toevertrouwd. Daartoe behoren bovendien de administratie van de Vaticaanse krant *L'Osservatore Romano*. Nog namen? De Hondurese kardinaal Oscar Maradiaga. Hij prijkte bij de vorige pauskeuze op vele lijsten van de *papabili*. En de Oosttimorese bisschop Belo, de enige katholieke bisschop die ooit een Nobelprijs won.

Maar hoe is het te verklaren dat religieuzen, vooral geroemd als

opvoeder en sterk begaan met jongeren, zo gegeerd zijn voor beleidsfuncties in de Kerk? Mgr. Van Looy: „We zijn veel meer diocesaan dan velen menen. Dat hebben we van onze stichter, Don Bosco. Al richtte hij een eigen congregatie op, in zijn hart bleef hij altijd een diocesane priester. Hij hechtte veel belang aan goede contacten met de bisschop. Hij vroeg zijn volgelingen om altijd heel loyaal te zijn aan de Kerk, en hij was bijzonder fier toen in Argentinië de eerste volgeling tot bisschop werd gewijd.”

„We hebben daarenboven de reputatie goede organisatoren te zijn. Als er nieuwe bisdommen dienen opgericht, wordt nogal eens in onze richting gekeken. We

zijn voor de missies goed georganiseerd, met sterke missieprocureren.”

„En niet onbelangrijk, van Don Bosco hebben we geleerd hoe we met weldoeners moeten werken. Wellicht speelt ook mee dat er in onze congregatie weinig spanningen leven en er geen sprake is van ideologische verdeeldheid. Wij zijn niet meteen grote theologen, hebben zeker niet de reputatie van vernieuwers te zijn, wel van degelijk orthodox. We worden als betrouwbaar ervaren en veeleer gezien als pastoren en opvoeders, mensen met beide voeten op de grond”, besluit bisschop Van Looy. Kwaliteiten waaraan de wereldkerk volgens de huidige paus blijkbaar nood heeft.